

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Izazovi u Župi Presvetog Srca Isusova u Kibuli u Kongu

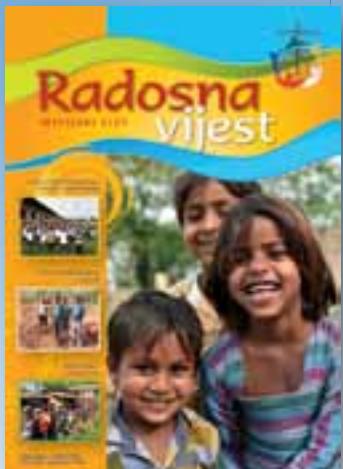

Život u Misiji Morulem u Ugandi

„Priest-boom“ u Kamerunu

Apostolat molitve

„Da kršćanske zajednice, osobito one koje su progonjene, osjete Kristovu blizinu i da njihova prava budu poštovana.“

Sadržaj

Uvodnik	Čisto srce stvori mi Bože	3
U središtu	Potreba nove evangelizacije	4
Iz života naših misionara	Izazovi u Župi Presvetog Srca Isusova u Kibuli u Kongu	6
	Život u Misiji Morulem u Ugandi	8
	„Priest-boom“ u Kamerunu	10
Intervju	Umijeće življjenja s kantom vode na dan	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za ožujak	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Pravi je misionar prije svega učenik	15
	Voda = život	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Baka i unuk za misije	16
	Prijatelji Malog Isusa za misije	16
	Misijska akcija „Djeca Žepča djeci Benina“	17
	Misijska zajednica u Župi navještenja Blažene Djevice Marije u Velikoj Gorici	17
	Posjet fra Ivica Vrbića domovini	18
Život jednog misionara	Blagoslov crkve u Gosabi	19
Misijski velikani	Otac Augustus Tolton	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Čisto srce stvori mi Bože

Obuzet iskrenim kajanjem, kralj David je zavatio: „Čisto srce stvori mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni!“ (Ps 51, 12) Nakon teškog grijeha svjestan je svoje slabosti i da je čisto srce temelj čovjekova života te njegove postojanosti u vjeri.

Piše mons. Luka Tunjić

Čisto srce je evandeosko srce, koje je puno ljubavi i svjesno da uvijek može više. Iz njega izvire naš osjećaj prema istini, pravdi, molitvi, odricanju, postu, dobrim djelima, zapravo naš odnos prema Bogu i bližnjemu. Samo čisto srce može iznjedriti te ljudske i vjerničke osobine. Ono je najprecizniji pokazatelj naše prošlosti i putokaz naše budućnosti.

Naše srce je najčišće na krštenju, kada postajemo djeca Božja, kad nam se brišu grijesi, kada primamo milost Božju i kad se obvezujemo čuvati krsnu čistoću te obećavamo živjeti u duhuvjere i Crkve, čiji član postajemo. Trajna krsna čistoća stvara i širi kraljevstvo nebesko na zemlji. Najveća preprjeka toj čistoći i kraljevstvu Božjemu jesu naši svakodnevni grijesi mišlu, riječu, djelom i propustom. Oni ju kaliju i čine naše srce hladnim, kamenim, beščutnim, samodostatnim... Grijesi nas udaljuju od Boga, naših bližnjih, samih sebe te od temeljnih odrednica našeg krštenja. Zbog toga je Davidov vapaj za čistim srcem uvijek aktualan i svima nama poziv, posebno u ovome korizmenom vremenu, da naše srce postane čisto, da se pročisti od svih grijeha, odupre navalama Zloga, pobijedi napasti, da vratimo krsnu čistoću te da ponovno postanemo djeca i prijatelji Božji. Korizmeno vrijeme milo-

sno je vrijeme, u kojem nas Crkva poziva na intenzivniju molitvu, post i djela milosrđa. Srce je nemoguće pročistiti bez ustrajne molitve, ozbiljna posta i nesebičnih djela milosrđa. Na taj način naše srce postaje slično blagu i krotku Srcu božanskog učitelja Isusa. Njegovo Srce je prolilo Krv za sve ljudi, a njegova Krv oprala je naše grijehu i grijehu cijelog svijeta. Prečisto Srce Isusovo zalog je našeg spasenja i poziva sve ljudi da se spase. Čisto srce jest i misijsko srce, jer punina vjere mjesnih crkava, kao i univerzalne Crkve, očituje se upravo u brizi za sve crkve te spremnosti pomoći da se svi ljudi spase. Srca su naših misionara otvorena, ponizna, krotka, nesebična – najsličnija Srcu Isusovu. Njihova srca u svim ljudima prepoznaju Isusovo lice, a posebno ga prepoznaju u onima koji pate i koji ga još nisu upoznali.

Pročišćavajući svoja srca molitvom, postom i dobrim djelima, produbljujemo svoju vjeru i uvećavamo svoju misijsku svijest. Tako naša srca postaju svjesna svoje misijske obveze, spremna pomoći našim misionarima u djelu spašenja svih ljudi. Stoga neka i u ovoj korizmi naš raskajani molitveni vapaj bude: „Čisto srce stvori mi Bože i duh postojan obnovi u meni!“ te: „Gospodine, učini srca naša po Srcu svome!“

Potreba nove evangelizacije

Piše mr. sc. Anita Treščec

Prošlog smo mjeseca na ovim stranicama promišljali o krsnom identitetu vjernika, iz kojeg proizlazi obveza misionarskog djelovanja. No dovoljno je samo letimično pogledati društvo u kojem živimo pa da se zapitamo ima li u današnjem vjerniku misionarskog žara i poslanja, jesu li ti kršteni vjernici uopće nakon krštenja, u katehezi i na vjeronauku, u sakramentima kršćanske inicijacije susreli živog Boga? Kakvo bi trebalo biti društvo u kojem živi gotovo 90 posto katolika? Pokušajmo si zamisliti. Vjerujem da ćeće se složiti da očito postoji velik problem u prenošenju vjere i življenju vjerskog opredjeljenja u stajalištima, djelovanju i odnosima.

Sveti Ivan Pavao II. u tom je kontekstu uveo pojam nove evangelizacije, misleći pritom na navještanje evanđelja onima koji ga još uopće nisu upoznali niti prihvatili, ali i onima koji su već kršteni a svoje krštenje ne žive u punini.

Pojam nove evangelizacije, otkad ga je papa Ivan Pavao II. 1983. u Haitiju definirao kao navještaj radosne vijesti Isusa Krista koji treba biti nov u svojem žaru, metodama i izričajima, postao je dio teoloških i pastoralnih promišljanja Crkve. Nova evangelizacija za prenošenje vjere bila je i tema biskupske sinode u Vatikanu u listopadu 2012. godine. Gotovo da i nema crkvenih dokumenata koji u novije vrijeme ne spominju novu evangelizaciju, analizirajući potrebu i tražeći odgovore na krizu vjere svremenog čovjeka.

Svi ti dokumenti gotovo jednoglasno usmjeravaju pogled Crkve na izvore, na navještaj Isusa Krista i navještaj o Isusu Kristu. Drugim riječima, učiti nam je iz evanđelja i Djela apostolskih. U evanđelju Isusov navještaj kraljevstva Božjega pokreće njegove sljedbenike k obraćenju i promjeni života te ih tako priprema za prijelaz kad će sama osoba Isusa Krista postati predmetom navještaja.

U *Djelima apostolskim* vidimo da prva Crkva jasno spoznaje da se od Isusa navješteno kraljevstvo Božje u punini ostvaruje upravo u događaju Isusova uskrsnuća, u događaju konačne pobjede grijeha i otvorenog puta u vječno zajedništvo s Ocem po Isusu Kristu, ali sve to u snazi Duha Svetoga.

Čini mi se da je za današnje vrijeme, današnju Crkvu važna upravo ta spoznaja da se svaki navještaj i svaka misija Crkve ostvaruje po Duhu Svetome. Dakle, da bismo razumjeli novu evangelizaciju, potrebno je vidjeti kako je evangelizirala prva Crkva. U *Djelima apostolskim* pronađazimo bitne oznake evangelizacije:

- Apostoli su svjedoci uskrsnulog Gospodina u snazi Duha Svetoga (usp. Dj 1, 4 – 8; 2, 14 – 36).

I dok je jednom s njima blagovao, zapovjedi im da ne napuštaju Jeruzalema, nego neka čekaju obećanje Očevo „koje čuste od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete nas skoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim“. Nato ga sabrani upitaše: „Gospodine, hoćeš li u ovo vrijeme Izraelu opet uspostaviti kraljevstvo?“ On im odgovori: „Nije vaše znati vremena i zgrade koje je

na tragu nove evangelizacije

Otec podredio svojoj vlasti. Nego primit ćete snagu Duha Svetoga, koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu, po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje.“ (Dj 1,4 – 8)

Nakon događaja Pedenesetnice i silaska Duha Svetoga apostoli postaju sposobni svjedočiti uskrslog Isusa. Spremni su propovijediti, evangelizirati, oduševljavati mnoštvo i tako okupljati prvu Crkvu. Sve to bez formirane crkvene strukture, bez prostudiranih metoda i izričaja, bez analize polazišne situacije, no zahvaćeni snagom Duha Svetoga, oduševljeni. Naravno, Crkva će u svojoj povijesti trebati, a treba i danas, i strukturu i metode i izričaje, ali se uvijek iznova treba vraćati na događaj Duhova.

• Na svjedočki navještaj apostola brojni ljudi se obraćaju i daju krstiti (usp. Dj 2, 37 – 41).

Kad su to čuli, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: „Što nam je činiti, braćo?“ Petar će im: „Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga. Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš.“ I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: „Spasite se od naraštaja ovog opakog!“ I oni prigraši riječ njegovu i krstić se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.

Mnogo smo puta već čuli da današnje vrijeme treba svjedoke vjere, a svjedočiti znači govoriti iz vlastitog iskustva susreta sa živim Isusom. Takav svjedok bit će sposoban evangelizirati, oduševljavati i hrabriti, baš kao i apostoli. Osobni susret s Isusom Kristom, koji živi u svojoj Crkvi, po euharistiji, riječi Božjoj te osobnoj i zajedničkoj molitvi, prva je od četiri dimenzije koje je naznačio papa Franjo, a koje trebaju obilježiti život Crkve u Izvanrednom misijskom mjesecu 2019. godine.

• Prihvaćajući Krista vjernici ulaze u zajednicu Crkve i duboko žive njezino zajedništvo (usp. Dj 2, 42 – 47; 4, 32 – 35).

„Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama. Strahopštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. Svi koji prigraši vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spašenike.“ (Dj 2, 42 – 47)

• Prihvativši Krista, oni dalje navještaju njega uskrsnuloga i radosnu vijest; to se posebno vidi kod obraćenja apostola Pavla (usp. Dj 9, 1 – 3; 13 – 28).

Ananija ode, uđe u kuću, položi na nj ruke i reče: „Savle, brate! Gospodin, Isus koji ti se ukaza na putu kojim si išao, posla me da progledaš i napuniš se Duha Svetoga.“ I odmah mu s ocjiju spade nesto kao ljušte te on progleda pa usta, krsti se i uvezhi hrane, okrijepi se. Nekoliko dana provede s učenicima u Damasku te odmah stade po sinagogama propovijediti Isusa, da je on Sin Božji. (...) Kad je Savao došao u Jeruzalem, gledao se pridružiti učenicima, ali ga se svi bojahu: nisu vjerovali da je učenik. Tada ga Barnaba uze i povede k

apostolima te im pripovjedi kako je Savao na putu vidio Gospodina koji mu je govorio i kako je u Damasku smjelo propovijedao u ime Isusovo. Otada se s njima slobodno kretao po Jeruzalemu i smjelo propovijedao u ime Gospodnje. (Dj 9, 17 – 20; 26 – 28)

Pavlove nam poslanice nadalje pokazuju njegovu apostolsku revnost i rast pre Crkve, koja u svojoj evangelizaciji svjedočki navješta raspetoga i uskrsnulog Gospodina i to svoje djelovanje ostvaruje u zajednici i u životu zajednice.

Razmišljajući o tim činjenicama i o životu pre Crkve, teško se oteći dojmu da pitanje krize vjere koju živi moderan čovjek proizlazi upravo iz krize Crkve, koja je u nekom trenutku svoje povijesti izgubila svjedočku dimenziju svojeg zajedništva. U enciklici *Redemptoris Missio* Ivan Pavao II. govori o „novoj evangelizaciji“ ili „ponovnoj evangelizaciji“ na prostorima starog kršćanstva, a katkada i mladih crkava, gdje su čitave zajednice krštenih izgubile živi smisao vjere ili se više ne smatraju članovima Crkve i žive udaljene od Krista i evandelja (RM 33, 4). Nova evangelizacija u tom smislu treba ići za tim da već krštenima omogući susret sa živim Isusom Kristom i da im pomogne pri opredjeljenju za Krista i u životu s Kristom. Razmatrajući riječ Božju Novog zavjeta, proučavajući kako je evangelizirao Isus i prva Crkva, možemo prepoznati nekoliko mogućih koraka nove evangelizacije: svjedočki navještaj Isusa Krista po zajednici, poziv na obraćenje i krštenje, susret s Isusom Kristom, opredjeljenje za Isusa Krista i život s Kristom.

Moramo biti svjesni da nam je za svaki evangelizacijski potuhvat potreban Duh Sveti, koji potpomaže našu nemoć. Molitva Duhu Svetomu, povjerenje u Branitelja, oslanjanje na njegove darove može svakoga od nas učiniti pravim evangelizatorom, bez obzira na izvanjske okolnosti i životne uvjetovanosti. Držimo se čvrsto Duha Svetoga, zazivajmo svakodnevno njegovu pomoć i on će oplođiti sva naša svjedočenja radosne vijesti.

Izazovi u Župi Presvetog Srca Isusova u Kibuli u Kongu

DR KONGO
– fra Pero Čuić

Kad sam došao u novoosnovanu župu, u selu Kibula nije bilo ni crkve ni župne kuće. Postojale su samo četiri škole, pokrivenе travom i u bijednom stanju. Trebalo je početi graditi crkvu, župnu kuću i školu. Sve se može kad se dobra srca slože, zar ne? I krenuli smo! Jedan tjedan radili smo na školi, drugi tjedan na crkvi, pa onda na župnoj kući, i opet iznova istim redom. Ljudi nisu mogli vjerovati da se to događa. Islo je teško, ali se nismo predavalili. Učenici su mi bili često jedini pomagači.

I zazova je bilo mnogo, a kao prvi župnik te župe, svim srcem želio sam sve okrenuti na dobro. Gradili smo i mučili se. Materijal za gradnju ovdje je veoma skup. Nekad smo vreću cementa plaćali i 40 dolara. Često bismo platili cijeli vagon cementa, ali dok bi to stiglo u župu, ponekad bi prošlo i više mjeseci. Zato su nam radovi često kasnili. Prije desetak godina platili smo unaprijed čak tri vagona cementa, a do danas nismo dobili niti jednu vreću i sigurno nikada niti ne ćemo.

Ali unatoč svemu tomu, uspjeli smo. Bogu hvala! Danas u Župi Kibula imamo i crkvu, i školu, i župnu kuću. Hvala i dobrim ljudima koji su nam nesebično i puno pomagali, molitvama i novcem. Hvala na pose franjevačkoj zajednici i Papinskim misijskim djelima u Republici Hrvatskoj. Misije su radost i nada Crkve i za sve su nas velika odgovornost. Idite po svem svijetu, propovijedajte evangelje, rekao nam je Isus.

Molite se za misionare i misionarke, jer bez molitve ne možemo

ništa. Uzalud se truditi ako nema blagoslova Božjega. I zato se ne umorite od molitve i dobrih djela, da bismo vam mi bili na ponos i znak Božje prisutnosti u svijetu u kojem živimo. Hvala vam!

UGANDA
– don Gabrijel Jukić

Život u Misiji Morulem u Ugandi

Misija Morulem nalazi se na sjeveru Ugande, blizu Južnog Sudana. To je prekrasan kraj, sa stjenovitim planinama, raznovršnom šumom i velikim dolinama. Šume obiluju dragocjenim vrstama, kao što su: mahagonij, eukaliptus i ebanovina. Postoje i plantaže različita voća: manga, naranče, ananasa, limuna, banana... Uza stočarstvo, to je glavni izvor prihoda ljudima koji ondje žive.

Misija je smještena daleko od urbanog dijela zemlje. Da ovde prije otprilike stotinu godina nisu došli misionari, vjerojatno bi taj prostor bio vrlo rijetko naseljen. No s dolaskom misionara život se iz temelja promijenio. Stanovnici su odbacili loše običaje i postali gorljivi katolici, otvorene su škole i ambulante, dispanzeri i bolnice. Neka djeca završila su fakultete i rade u bolnicama i školama. Sam početak misionarskog djelovanja u našem kraju za prve misionare bio je veoma težak. Jezična barijera te razne bolesti bile su im ogromne prepreke. Međutim danas je situacija puno bolja i život buja na sve strane. Vjerski život je dobar i ljudi žive po sakramentima.

Misija Morulem, u kojoj djelujem, s postajama broji oko 40 000 vjernika. U postajama je život stanovništva daleko teži nego u sredi-

štu misije. Do njih je teško doći jer nema pravih cesta, a dodatni je problem i kišna sezona, tijekom koje su gotovo svi prilazi zatvoreni zbog bara koje se formiraju u dolinama. S obzirom na to da je to područje s velikom i brzorastućom populacijom, velik problem je i nedostatak hrane tijekom sušne sezone. Ljudi nerijetko umiru od gladi, a ta se smrtnost prikazuje kao posljedica malarije. Malarija je strašna bolest, od koje se umire, ali s normalnom prehranom broj oboljelih i samim time broj umrlih znatno bi se smanjio. No ljudi često završe samo s jednim obrokom od kasave dnevno.

Školovanje je na visokoj razini jer su otvorene škole sa smještajem, koje imaju dobar program. Međutim i u tome smo u zaostatku za ostalim dijelovima Ugande, tako da tek rijetki nastave školovanje poslije srednje

škole. Velika je potreba za zanatskim obrazovanjem, kojeg uopće nema. Nedostaju nam zidari, tesari, bravari. Potrebne su nam nove škole i novi nastavni programi, a posebno bi to bilo dobro za dječake, koji većinom završe samo osnovnu školu.

Bog i Crkva za te su ljudi sve! Veliko poštovanje imaju prema svećenicima. Svećenika se sluša i uvažava zato jer su misionari učinili plemenite stvari i ostavili dobar primjer. Knjiga na plemenskom jeziku nema i sve što znaju o vjeri ljudi nauče slušajući propovijedi ili poukom prije sakramenata. U tim ljudima katolička vjera je duboko ukorijenjena, pa zato ima i puno duhovnih zvanja.

U mojoj misijskoj postaji susrećem se s raznim situacijama. Već na samom početku, kad sam stigao, u posjet mi je došla žena sa šestero djece, sve mlađe od 14 godina. Žena

je tražila posao i nisam joj mogao nikako drugačije pomoći nego da joj ponudim da radi u župnoj kući, da pere odjeću i čisti kuću. Njoj je to bio spas, jer su djeca napokon mogla ići u školu. Djeca ne mogu u školu ako roditelji nemaju posla.

Osnovali smo školu za krojačice. Taj program namijenjen je uglavnom djevojčicama koje su bez roditelja i žive s djedom ili bakom. Program je veoma zahtijevan jer osim stručne obuke djeca moraju savladati i vještine. Taj program povjerio sam gospodri Flaviji, ženi koja je aktivna u Crkvi. Ona je završila tečaj za krojačicu u Kampali, uz pomoć misionara. I sada prenosi znanje drugima. Broj djevojčica koji se prijavio premašuje broj šivačih strojeva, a i prostor je već pretijesan. No dat će Bog i dobri ljudi. Preporučam ih svima vama, draga braće i sestre.

Zamislite, jednu od djevojčica koja danas pohađa tečaj šivanja jednog dana našao sam ispred crkve. Zove se Sharon. Imala je 15 godina. Jedinu riječ koju je znala reći na engleskome bila je: „Pomozi mi!“ („Help me!“) Bio sam potresen. Odveo sam je gospodi Flaviji te smo odlučili da ju pridružimo ostalima. Danas je sretna i mirna jer će moći sama zarađivati za svoj život. Takvih je primjera na tisuće. Uzdamo se u Božju providnost i zahvaljujemo svim dobročiniteljima. Dobre koje ćete učiniti Bog vam nikada ne će zaboraviti!

 KAMERUN
– vlč. Karlo Prpić

„Priest-boom“ u Kamerunu

Na jednoj uzvišici u gradiću Ngaoundéréu, u središtu jedne od 20 kamerunskih biskupija, koje ovdašnji svijet već tradicionalno zove „brdo Tabor“, smještena je, uz neke druge crkvene sadržaje, i jedna novija odgojna ustanova, ili službenim nazivom – propedeutika. U njoj se svake godine izmjenjuje 20-ak mladića iz četiri biskupije naše crkvene pokrajine na sjeveru zemlje, studirajući i moleći u vidu mogućega svećeničkog ili redovničkog zvanja. Grčkog podrijetla, riječ propedeutika znači 'pripremni', 'osnovni' ili 'uvodni', zbog toga nam je i bila prijeko potrebna.

Već nekoliko godina neočekivano je raznolik profil kandidata za duhovno zvanje. U prosjeku više od polovice dolazi s određenom zrelošću i profesionalnim iskustvom. Žele provesti godinu „kušnje“ izvan uobičajena svijeta zanimanja, u povučenosti i povoljnu okruženju za razmišljanje i preispitivanje prvi znakova mogućega duhovnog poziva. Njihovi su problemi u samom početku posebne naravi: privikavanje na zajednički život, na disciplinu, kojoj obično nisu bili podvrgnuti i uskraćivanje tijekom devet mjeseci akademske godine korištenja elektroničkih uređaja poput mobitela, telefona i slično.

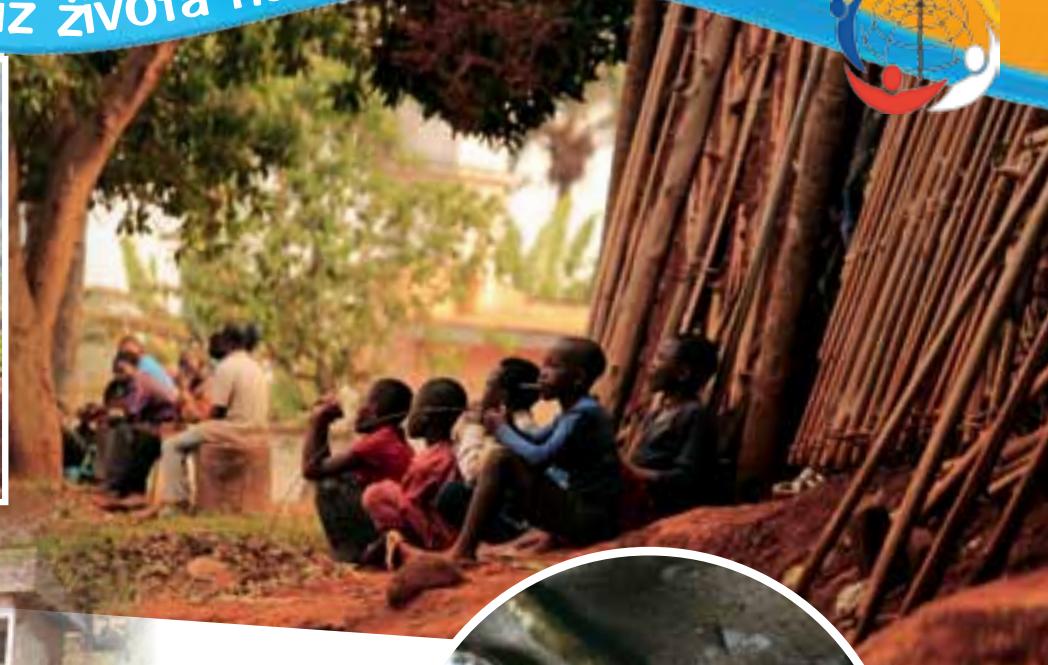
U svakoj jednogodišnjoj skupini mogu se prepoznati pripadnici raznih etničkih skupina iz ovog dijela zemlje, u potpunosti različitim domaćim jeziku, navika i tradicija. Tako se na zgušnutu prostoru od nekoliko hektara očitava prava univerzalnost jedne Kristove Crkve, koja i na tom primjeru ujedinjuje i nadilazi naizgled nepremostive razlike. Pedesetnica trajno na djelu i u praksi. Općenito pojačano zanimanje i ponogdje pravi procvat muških i ženskih duhovnih zvanja na tom dijelu kontinenta nije lako razumjeti. Još polovicom prošlog stoljeća ondje su katolici jedva dosezali 2-3 % cjelokupnog pučanstva. Neki smatraju da je velika i nesebična žrtva prvih misionara bez veće vidljive učinkovitosti u samim početcima ipak počela donositi značajnije rezultate. Drugima je prirodna religioznost afričke duše u kršćanskoj ponudi našla plodan humus i jak elan, osobito zbog duhovne inkulturacije Crkve. Pesimisti smatraju da je sve dobrim dijelom uvjetovano ekonomskom nesigurnošću i visokom stopom nezaposlenosti upravo među mladima. Oslanjaju se na nepobitne činjenice da mladi od 25 godina čine u Kamerunu više od 50 % cjelokupne populacije, koja broji otprilike 22 milijuna stanovnika.

Kako god bilo priest-boom naše regije i u biskupijama (p)ostaje činjenica. Bogu je sigurno sve mogu-

će i on često piše ravno po krivim crtama! Stoga će i ovo duhovno područje dobiti svoje buduće vode i proroke iz ponekada neobičnih i teže shvatljivih pobuda. Prevažan vid inkulturacije evanđeoske poruke spasenja u svijesti i savjesti Crnog Kontinenta vidi se i po domaćim duhovnim zvanjima, kojima je nedvojbeno prednost pred „stranim“ navjestiteljima poznavanje mjesnih narječja i stoljetnih običaja.

Neobična je raznolikost tih budućih apostolskih djelatnika. Dolaze iz socijalno različitih sredina. Tko bi mogao pomislit da će na jednoj

parceli „zemlje rakova“ (kako se nekada nazivao Kamerun) na vrata teološkog studija jednoga dana pokucati i potomci iz nekih potpuno muslimanskih klanova. Već je uobičajeno da sinovi protestantskih obitelji prelaze na katoličanstvo i poneki odlučno nastoje okrunuti isповijest vjere u redovničkome ili svećeničkom staležu. Rutinski je da svake godine mladi muškarci iz isključivo animističkih krugova započinju bližu pripravu za posvećeni život.

Duh puše kada i kamo hoće. Samo neka osobna nakana i počet-

na odluka budu na visini zadatka, bez natruha u čvrstoći, da u mladenačkom žaru i želji ulože sve sile u navještanje kraljevstva i evandelja svojoj braći. Kad sam prolazio gotovo slučajno nekim župama Požeške biskupije tijekom prošlih godina, u susretu sa svećenicima i vjernicima pojavila se ideja i otvorila mogućnost pomaganja nekolicine siromašnih mladih školske dobi u našim misijama u Kamerunu. Predložio sam iz bližeg iskustva jedan broj naših sjemeništaraca, posebice

onih koji su odlučni za nastavak priprave za svećeništvo, a lišeni su osnovnih materijalnih sredstava za ostvarenje svojeg sna. Odgovor je bio iznad svakog očekivanja. Mladi kamerunski bogoslovi bili su iznenadeni elanom dobrote potpuno nepoznatih osoba. Spontana i neusiljena suradnja i podrška jednog dijela starije, sestrinske Crkve mlađoj, iz jednoga drugog podneblja, vjerna je slika djelotvorne kršćanske dosjetljivosti sveopće Crkve bez granica.

Umijeće življenja s kantom vode na dan

Don Ivan Stojanović svećenik je Družbe sv. Franje Saleškoga, koju je utemeljio sv. Ivan Bosco. Redovnici se nazivaju salezijancima, a osnovno im je poslanje (karizma) kršćanski odgoj adolescenata i mladih, naročito najsiromašnijih i napuštenih. Don Stojanović rođen je 28. rujna 1960. u Uzdolu, kod Prozora, u Bosni i Hercegovini. Zavjet je položio 8. prosinca 1981., a za svećenika je zaređen 25. lipnja 1989. godine. U misijama u Gani boravio je od 1992. do 2009. godine. Nakon povratak u domovinu bio je na službi u Zagrebu i potom u Splitu. U listopadu 2015. godine ponovno je otišao u misije u Ganu.

Prvi odlazak u misije

?

Kakav je bio vaš odgoj za zvanje?

!

To je bio jedan proces. Rođen sam u jednoj pobožnoj obitelji, u kojoj se molilo i ujutro i uvečer te redovito išlo na sv. misu. Pretpostavljam da su te prve klice zvanja nastale upravo u mojoj obitelji i zahvaljujući okruženju moje Župe Uzdol. Kad sam završio osnovnu školu, kao i svi drugi, pitao sam se što bih ja izabrao za svoj budući život. Pitali su nas to i učitelji, pa smo čak imali i test o tome. Od svih učenika jedino sam ja napisao da bih želio biti svećenik. S obzirom na to da je tada još bio komunistički sustav, svi su mi se smijali i bili su iznenadeni da sam se to usudio napisati. Imao sam jednog rođaka salezijanca te sam zato rekao roditeljima da želim ići onamo gdje on predaje. A on je tada bio u Rijeci. I tako sam ja otišao u Klasičnu

gimnaziju u Rijeku i ondje malo više čuo o salezijancima. Dojmiло me se to što su braća salezijanci s nama molili, igrali se i bili nam profesori. To obiteljsko ozračje privuklo me Boscovoj karizmi rada s mладима. Nakon završene srednje škole otišao sam u vojsku. U to vrijeme potpuno sam odlučio darovati život i privoditi mlade Bogu te sam otišao na teologiju u Zagreb i postao salezijanac. Nakon redenja kao svećenik djelovaо sam tri godine u Zadru, u Župi Arbanasi, ali sam, iako mi je ondje bilo lijepo, odlučio poći u Afriku.

?

Kako je izgledao vaš prvi dolazak u Ganu?

!

U rujnu 1992. godine krenuo sam u Ganu. Sjećam se da je biskup koji nas je pozvao došao u Njemačku i zajedno s nama letio zrakoplovom u Ganu. Prva slika, koje se i dan-danas sjećam, moј prvi susret s Ganom pri izlasku iz aviona,

bio je val topline koji me zaplijusnuo. Bio sam u potpunosti mokar i mislio sam da će se onesvijestiti. Imao sam puno stvari i onako sav mokar jedva sam ih nosio. Po izlasku iz zračne luke vozili smo se do biskupije i tad me iznenadio velik broj ljudi, mладих i djece, kojih je bilo posvuda gdje smo prolazili. Ostao sam iznenaden jer su proizvode prodavali na ulici i trčali za našim autom. To su bili prvi trenutci koji su me ostavili u čudu, ali sam se vrlo brzo privikao i Gana je postala moј dom.

?

Koje su sličnosti, a koje razlike između Hrvatske i Gane?

!

Moje pastoralno iskustvo u Hrvatskoj i Gani pravo je obogaćenje, zahvaljujući ljudima s kojima sam radio. Rekao bih da je zajednički cilj Crkve u obje države privoditi ljudi Bogu, ljudima biti znak Božje prisutnosti i biti nositelj Božje ljubavi i njegova spasenja svim ljudima. Ali do toga se dolazi različitim metoda-

ma. U Gani, čim se svećenik pojavi, ljudi ne treba posebno pozivati. Oni i sami dođu. Dodete li u bilo koje selo, oni se odmah svi okupe oko svećenika. I započne evangelizacija. U Gani nema čovjeka koji ne vjeruje. Oni vjeruju, ali ih treba privesti pravoj vjeri, pravomu Bogu. To je velika razlika između pastoralne situacije u Hrvatskoj i Gani. U Gani svi vjeruju i žele upoznati pravog Boga, a u Hrvatskoj se čini da ljudi bježe od Crkve i Gospodina i ne žele ga upoznati. I morate se jako mučiti da biste evanđelje prenijeli ljudima. U Gani je to suprotno. Oni žele svećenika, žele Boga.

Povratak u misije

U Ganu ste odlazili dva puta?

U Gani sam u prvom mahu djelovao 17 godina, u dvjema misijama – Odumase i Ashaiman. Vremenske prilike i ishrana dovele su me do nekih zdravstvenih poteškoća te sam se vratio u domovinu na liječenje. Za to sam vrijeme djelovao u zagrebačkim župama Jarun i Knežija te u Splitu. Kad sam u potpunosti ozdravio, htio sam, koliko još mogu, nastaviti pomagati Gani.

Kad sam prvi put došao u Ganu, biskup nam je, nama trojici, povjerio misiju u selu Odumase, koja je bila rasprostranjena na 60 km². Kad smo došli, nismo imali gdje stanovati niti smo ikoga poznavali. U prvo vrijeme živjeli smo u gradu te smo svaki dan putovali desetak kilometara u selo, pješice ili biciklom. Dotada u toj misiji nikada nije boravio katolički svećenik iz jednostavnog razloga jer su ga ljudi iz sela ili istjerali ili ubili. U selu je bila napravljena jedna mala kućica za crkvu, ali su u njoj bile ovce. S obzirom na to da su domaći ljudi bili loše nastrojeni prema bijelcima, misionari su se bojali onamoći. Kolege su nam govorili da ne idemo onamo, ali krenuli smo s ciljem da budemo prijatelji tim ljudima. S djecom smo se dolazili igrati, a starije smo posjećivali. I u kratku roku primjetili smo da se ljudi otvaraju. U šest godina, koliko sam bio ondje, napravili smo crkvu, kapelice po okolnim mjestima, klinike i veoma dobru zanatsku školu za 500 učeni-

ka. U Ashaimanu sam deset godina bio ravnatelj škole. U njoj smo prije podne imali teoriju, a poslijepodne praksu. I dan-danas je to vrlo kvalitetna škola, koja često nadmašuje u znanju i druge škole.

Voda život znači

Misija Tatale ima jedan veliki problem?

Trenutno sam u Misiji Tatale, koja se nalazi na sjeveru Gane i koja je potpuno drugačija od prethodnih dviju misija. U prethodne dvije misije ljudi su bili siromašni, no ovdje sam se susreo s nečim s čime se nisam susreo nikada u životu – ljudi nemaju ni vode ni hrane. Bore se za goli opstanak, da prežive. Taj dio Gane je polupustinjski dio. Od kraja listopada do početka travnja traje sušna sezona, a temperature dosežu i 45 stupnjeva. Ponekad ljudi moraju ići kilometrima da bi donijeli jednu kantu vode. Zato pokušavamo sve napraviti da tim ljudima omogućimo pitku vodu. Kišnica koju imaju je veoma prljava i zagadrena, jer i ljudi i životinje piju iz istih lokvi. Bolno je vidjeti kakvu vodu piju. Bio sam u jednom selu i ljudi su me molili da im dam vodu. Samoinicijativno su iskopali veliku rupu, gdje skupljaju kišnicu. Navečer ubace lug u vodu da bi ubili bakterije i da bi ju mogli pititi. Dolaze u tri sata ujutro i čekaju u redu da dobiju možda jednu kantu vode za cijelu obitelj.

Zbog problema s vodom imamo i problem s hranom. Ljudi su ovdje veoma marljivi i radišni, ali najčešće imaju samo jednu motiku kojom obrađuju zemlju. To očito nije dovoljno. A nedostatak vode i vrućina vrlo često sve spali, pa moraju saditi ponovno. Zahvaljujući raznim misijskim suradnicima iz domovine i projektu *Gradimo bunare* Papinskih misijskih djela, od 45 sela njih 18 dosad je dobilo bunare. Misija Tatale ima dva bunara, ali nedovršena. Želimo ih elektrificirati ili ugraditi solarni sustav. Trenutačno bismo trebali tri bunara što prije: u selu Taguldo, gdje se bunar urušio, kao i u Mochindu i Atelindu, gdje nikada nije ni postojao.

Kolika je potreba za gradnjom novih crkava?

! Stalno razmišljam o kapelama za svoje vjernike. I na tom je planu mnogo potreba. Većina sela nema kapele. S obzirom na to da su pojedina sela veoma udaljena, cijena materijala i njegove dostave je skupa. No stalno nas pitaju kad ćemo im graditi kapelu i dokad će se okupljati na otvorenome – pod drvećem. U Tataleu se kapela obnavlja. Krov je nov, zahvaljujući donaciji Papinskih misijskih djela iz Hrvatske. Potrebe su velike, jer je 40 sela bez crkve. Dosad smo napravili kapelu u jednom selu, a u dva sela smo započeli. Zato trebamo i dalje pomoći dobrih ljudi. Hvala svima što pomažete misiji i misionare.

Zašto u svim misijama posebnu pozornost pridajete djeci i mladima?

! Velik je problem što ljudi u Gani rade cijeli dan, a ne dobiju gotovo nikakvu nagradu. Često ne mogu kupiti ni kilogram kruha za tu dnevnicu. A s time se ne može prehraniti obitelj. I u tome je problem. Rad se ne cijeni, a radne snage ima napretak. I zato posebno radimo s mladima i školujemo ih. Škola priprema za budućnost. Bilo što da čovjek nauči, pomoći će mu da zarađi za sebe i svoju obitelj. Školovanje djece najljepši je i najbolji način koji vodi u sretniju budućnost. Ne radi se samo o učenju, nego i o odgoju. Posebnu brigu poklanjam djeci s ulice. Oni često ne znaju ni čitati ni pisati, pa s njima trebaju dodatni napor, ali ponajprije treba ljubavi i puno igre da se otvore i da nam povjeruju. Čim osjete da su voljeni, odgovaraju s povjerenjem – i onda mogu primati ono čemu ih poučavate.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

„Da kršćanske zajednice, osobito one koje su proganjene, osjete Kristovu blizinu i da njihova prava budu poštovana.“

Zaklada papinskog prava „Pomoći Crkvi u nevolji“ objavila je XIV. izvještaj o slobodi vjeroispovijesti u svijetu. U dokumentu, koji se odnosi na razdoblje od lipnja 2016. do lipnja 2018. godine, vidljivo je da su kršćani najviše proganjena vjerska zajednica. Međutim u porastu je i učestalo kršenje vjerskih sloboda pripadnika brojnih drugih religija. U izvještaju su također predstavljena iskustva ljudi proganjениh zbog vjere koja su suradnici projekta prikupili u više od 150 zemalja svijeta. Istraživanje zaklade papinskog prava potvrđilo je ozbiljne ili ekstremne povjrede vjerske slobode u 38 zemalja svijeta; od kojih se u 21 zemlji provode vjerski progoni, a u 17 se zemalja provodi diskriminacija na temelju vjere. Stanje se tijekom promatranog razdoblja pogoršalo u 17 od 38 zemalja. U nekim, kao što su Sjeverna Koreja, Saudijska Arabija, Nigerija, Afganistan i Eritreja, stanje je ostalo nepromijenjeno, jer je, prema istraživanju zaklade „Pomoći Crkvi u nevolji“, tako ozbiljno da se ne može pogor-

šati. U izvještaju postoje i znakovni nadi. Tako je, primjerice, u Tanzaniji i Keniji, koje su prije bile klasificirane kao zemlje progona, primijećen znatan pad učestalosti nasilja. U Indiji je nasilje nad vjerskim manjinama sve češće, s motivima koji jasno uključuju vjersku mržnju. Izvještaj podsjeća i da je u Kini u posljednje dvije godine vlada poduzela nove mjere za susbijanje vjerskih skupina koje smatra protivnicima komunističke vlasti. Ravnatelj talijanskog ogranka zaklade Alessandro Monteduro istaknuo je pak da 61 % kršćana živi u zemljama u kojima se ne poštuje vjerska sloboda te se obratio zapadnim silama tražeći da sloboda vjeroispovijesti postane jedan od prioriteta međunarodne politike. (15 prosinca 2018., Vatican News)

„Draga braćo i sestre, nema kršćanstva bez progona! Sjetite se posljednjeg blaženstva: vodit će vas u sinagogu, progonit će vas, vrijedat će vas – to je kršćanska sudbina. Danas pak pred tom činjenicom koja se zbiva u svijetu, uza sukrivnju mnogih sila

koje su ju mogle spriječiti, mi smo pred tom kršćanskom sudbinom; ideemo istim Isusovim putem“ – rekao je papa Franjo.

„Povijest progona započinje s Isusom: ono što su s Isusom učinili, tijekom povijesti se činilo s njegovim tijelom, s Crkvom. Želim danas moliti za žrtve progona, koje su mnogo pretrpjele, za svetce koji su pomrli od gladi i studeni, u mukama, u pustinja, zato jer su bili kršćani“ – kazao je papa Franjo.

Neka nam Bog udijeli cjelovitu mudrost da upoznamo „Božje otajstvo u Kristu, koje nosi križ; križ progona, mržnje i srdžbe progonitelja, koja dolazi od oca zla. Neka nam Bog omogući da u Crkvi osjetimo ljubav prema svojim mučenicima i svojem mučeničkom pozivu. Ne znamo što će se ovdje dogoditi. Neka nam Gospodin, ako jednog dana dođe do progona, udijeli milost hrabrosti i svjedočenja koju je dao svim mučenicima i kršćanima armenskog naroda“ – molio je Sveti Otac.

Piše vlc. Perica Matanović,
ravnatelj PMD-a
Požeške biskupije

Pravi je misionar prije svega učenik

Sveti Otac primio je u audienciju članove Družbe afričkih misionara i Družbe misionarki Naše Gospe od Afrike, povodom 150. obljetnice njihova ustanovljenja.

„Vaši su korijeni obilježeni poslanjem ad extra, to je u vašim genima; ohrađujem vas stoga da svoj pogled čvrsto upravite na Isusa Krista, da nikada ne zaboravite da je pravi misionar prije svega učenik.“ Tim je riječima papa Franjo dočekao u Vatikanu članove Družbe afričkih misionara (poznatih pod nazivom „bijeli oci“) i Družbe misionarki Naše Gospe od Afrike, u prigodi 150. obljetnice njihova ustanovljenja.

Papa im je zahvalio za njihovu službu u poslanju Crkve, koju obavljaju zano-

sno i velikodušno, po primjeru svojeg utemeljitelja kardinala Charlesa-Martiala Allemanda Lavigerieja, nadbiskupa Alžira. „U svjetlu puta koji ste prošli od vašeg utemeljenja, znadete da navještanje evanđelja nije prozelitizam“ – napomenuo je Papa te dodao: „To je ona dinamika koja vas vodi da budete bližnji drugim ljudima, da biste podijelili dobiteni dar, susret ljubavi koji je promijenio vaš život i po kojem ste odlučili posvetiti svoj život Gospodinu Isusu.“

Osvrnuvši se na njihovo poslanje, koje je usmјereni, kako je rekao, prije svega na sijanje nade u srcima ranjenih, izmorenih, obespravljenih, koji se često osjećaju napuštenima, Papa je poželio da im proslava

njihova jubileja pomogne postati „nomadima evanđelja“, muškarcima i ženama koji se ne bojeći u pustinje ovog svijeta i zajedno tražiti sredstva da bi pratili braću do oaze koja je Gospodin, da živa voda njegove ljubavi ugasi svaku njihovu žed. Osim toga, pred današnjim oblicima ropstva, papa Franjo ih je potaknuo da budu blizu malenima i siromašnim, onima koji na periferijama našeg društva čekaju da ih se prizna u njihovu dostojanstvu, da budu prihvaćeni, zaštićeni, da im se pomogne podići se, da ih

se prati, promiče i integri. „Neka Duh Sveti učini od vas graditelje mostova među ljudima, da tamo kamo vas je Gospodin poslao možete pridonijeti rastu kulture susreta, da budete u službi dijaloga, koji, poštujući razlike, zna izvući bogatstvo iz različitosti drugih“ – kazao je Papa te na kraju misionarima zahvalio za njihov rad u korist dijaloga s islamom, s muslimanskim braćom i sestrama.

**Barbara Castelli,
Ariana Anić
(Vaticannews.hr)**

Voda = život

Svjetski dan voda obilježava se svake godine 22. ožujka. Opća je skupština Ujedinjenih naroda rezolucijom A/RES/47/193, od 22. veljače 1993., odlučila da se 22. ožujka svake godine obilježi kao Svjetski dan voda. Ideja je da se na taj dan u cijelom svijetu posebno skrene pozornost na probleme vezane za vodu i vodne resurse.

Tek 2,5 % od ukupne količine vode na Zemlji čini pitka voda, a taj je postotak isti već milijunima godina. No ljudska populacija nije ostala ista – ona se neprestano povećava – što znači da je svake godine sve manje dostupne pitke vode. Brojke koje nadolaze pri spomenu potrošnje vode svake godine iznova šokiraju: svakog dana prosječno kućanstvo potroši od 40 do 50 litara vode na ispiranje WC-a, jedan od deset ljudi nema dnevno nužnih 20 – 50 litara svježe vode, a svakodnevno od posljedica nedostatka vode umire 900 djece. Prema procjenama, čak 663 milijuna ljudi nema pristup pitkoj

vodi, a 2,4 milijarde živi bez osnovnih sanitarnih uvjeta.

Žene i djevojke troše bezbrojne sate naporanu putujući do udaljenih izvora. Udaljena putovanja do vode pak imaju socijalne posljedice – vrijeme koje potroše na njih (procjenjuje se da svake godine samo u Africi iznosi 40 milijardi sati) ulazi u ono vrijeme koje mogu provesti brijući se za obitelj ili školjući se, a u nesigurnim područjima takoder stavljuju u rizik od nasilja i napada.

I dok se Hrvatska ubraja u skupinu vodom relativno bogatih zemalja, u kojoj problemi s vodom nisu ozbiljni i vodni resursi zasada nisu ograničavajući čimbenik razvoja, diljem svijeta voda je ključ opstanka. Posebice u predjelima gdje se izmjenjuju kišna i suha razdoblja, gdje ne

postoji nikakva infrastruktura koja bi regulirala pristup vodi, a kamoli njezinu ispravnost.

Kao što znamo, Papinska misijska djela u RH i BiH ustanove su Katoličke crkve koje se bave evangelizacijom te molitvenim i materijalnim pomaganjem misionarima u misijskim krajevima svijeta. Posrednici su za misionare koji žive u najnerazvijenijim i najpotrebitijim zakutcima svijeta te se svakodnevno susreću i bore i s neprestanim nedostatkom vode. Hrabri pojedinci koji su iz blagosta-

nja zapadnog svijeta došli u surovu oskudicu jedina su pomoći i skrb tisućama siromašnih, gladnih i žednih. Jedini su koji imaju znanje, iskušto i, uz pomoć darovatelja, resurse za školovanje stanovništva. K tomu se brinu za prehranu te dovode pitku vodu u desetine izoliranih sela, koje obuhvaća svaka od njihovih misijskih postaja. Bolesti s kojima se ljudi u tim krajevima svakodnevno susreću, potreba da nabave lijekove i pravovremeno reagiraju, preklapa-

ju se s borbotom za osnovne uvjete života, vodom, hranom, i higijenom.

Žalimo se da nam izmiče blagostanje za kojim čeznemo, a trebali bismo si zamisliti kako je svim tim ljudima tamo negdje daleko, prestatи sa samosažaljenjem i pokušati suošjećati sa stradanjima i oskudicama djece i odraslih u najsistemašnjim i nerazvijenim misijskim zemljama.

Voda! Ne možemo ni zamisliti što znači bunar u jednom selu u Africi! Zahvaljujući donacijama dobročini-

telja, Papinska misijska djela u RH i BiH pomažu gradnju upravo tih bunara diljem svijeta i na taj način daju nadu za život ugroženih ljudi, žednih samo obične vode! Vode koja za njih uistinu život znači! Papa Franjo je u jednoj od svojih poruka rekao da je pravo na pitku vodu temeljno ljudsko pravo, a budućnost čovječanstva ovisi o sposobnosti da vodu čuva i dijeli.

Čuvajmo ju stoga i mi ovdje u domovini i darujmo ju žednim diljem svijeta!

Baka i unuk za misije

Nakon mise u crkvi Kraljice Svetе Krunice u Sarajevu s. Davorka mi je dala knjižicu *Došašće s djetetom sa Salamonskih Otoka* i adventski kalendar za 2018. godinu. Rekla je da su to promidžbeni materijali kao priprema za Dan Djela svetog Djedinjstva, koji se slavi na Bogojavljenje, a njegovo geslo je „Djeca pomažu djeci.“

Mojemu unuku Antu, koji ide u vrtić kod Služavki Malog Isusa, čitala sam knjižicu i svakodnevne poruke s kalendara. U knjižici su bili nacrtani simboli: svijeća, srce, ptica i andeo kao kreativna priprema

za Božić. Anto, koji inače voli crtati i bojiti, odmah je počeo bojati te simbole. Sinula mi je ideja da umnožim više simbola, da ih Anto ukrasi svojim umjetničkim darom i da te ukrašene simbole ponudimo svojoj rodbini i prijateljima kao božićne ukrase, a da oni daju svoj novčani prilog za misije. Tako smo prikupili 160 maraka (620 kn) i posredstvom Misijske središnjice poslali sestrama redovnicama na Salamonškim Otocima. Nadam se da će naš primjer potaknuti druge bake i unučad na slične misijske akcije.

Sofija Mišanović

Prijatelji Malog Isusa za misije

Crkva nas po svetom ocu u ovoj godini poziva da budemo otvoreni za potrebe ljudi u misijama. Svi smo misionari. Oni koji su kilometrima od nas daleko pozvani su da naviještaju riječ Božju, a mi smo pozvani da ih molitvama pratimo i materijalno pomazemo.

Na Treću nedjelju došašća i Nedjelju Caritasa, 26. prosinca, u Župi Pre-svetog Srca Isusova u Prozoru Prijatelji Malog Isusa, uz podršku župnika preč. Marka Tomića i pastoralne suradnice s. Marinele Zeko, pripremili su prodajnu izložbu za misije. Vjernici su nakon svetih misa mogli kupiti prigodne suvenire i darove za svoje najmilije. Upravo nas vrijeme došašća na osobit način

poziva da djelima posvjedočimo kršćansku brigu i solidarnost prema braći i sestraru u potrebi.

Sva prikupljena sredstva namijenjena su za misijsku postaju u Haitiju, gdje već šest godina djeluju služavke Malog Isusa, s. Liberija Filipović i s. Ana Uložnik.

Sestre su u Haitiju s jednim zadatkom: da svjedoče ljubav Isusovu prema bratu čovjeku. Da bi to uistinu mogle, potrebna im je i naša molitvena pratnja i materijalna podrška.

Prijatelji Malog Isusa skupili su od prodajne izložbe 825 maraka te sve poslali, posredstvom Misijske središnje, misionarkama u Haitiji.

S. Marinela Zeko

Misijska akcija „Djeca Žepča djeci Benina“

Uvremenu došašća Župa svetog Ante Padovanskoga Žepče već niz godina organizira misijsku aktivnost da bi molitveno i duhovno potpomagala te razvijala svijest o misijskom poslanju Crkve. Budući da iz našega žepačkog kraja imamo nemalen broj misionara i misionarki koji djeluju na raznim stranama svijeta. Potaknuti time i ove smo godine u vrijeme došašća organizirali akciju Djeca Žepča djeci Benina.

S. Doroteja, koja već niz godina djeluje u Beninu i vodi delegaturu Družbe Marijinih sestara u Beninu,

naša je župljanka, pa smo odlučili sredstva poslati najmanjima i najugroženijima, o kojima se brine ona i druge sestre. Djeca, praćena podrškom svojih roditelja, uzimaju misijske kasice te tijekom došašća, odričući se slatkiša, igračaka i drugih zadovoljstava, svoje priloge stavljuju u kasice te na dječoj polnoćki donose kasice u jaslice kao svoj dar Malom Isusu, koji će njihovu ljubav i žrtvu darovati najpotrebitijima – djeci Benina. Na taj način razvijamo svijest kod djece za solidarnost s drugima u potrebi.

preč. Predrag Stojčević, župnik

Misijska zajednica u Župi navještenja Blažene Djevice Marije u Velikoj Gorici

Župljeni Navještenja Blažene Djevice Marije iz Velike Gorice imaju srca ne samo za ljude u potrebi s područja svojeg grada, već i za potrebe ljudi u misijama. Uz podršku župnika Norberta Ivana Koprivca, prodajom prigodnih rukotvorina, izrađenih rukama vrijednih i samozatajnih župljanki, tijekom cijele godine prikupljaju novac za misije.

Voditeljica je Misijske zajednice sestra Matija Popović, redovnica Družbe sestara Kraljice Svijeta, koje žive i djeluju u toj župi. „Misijska zajednica počela je djelovati 2010. godine. Tad sam započela rad s djecom. Bila mi je želja pomagati onima koji su daleko, koje je Bog pozvao u daleke zemlje, budući da sami ne možemo ići k njima. Najprije smo počeli s djecom, pjevačima Betlehemske zvijezde, koja su donosila radost vjernicima našega grada između Božića i Nove godine. Još prije Božića marljivo su učili božićne pjesme. Bili su raspoređeni u nekoliko skupina, a svaku skupinu činila su Tri kralja, anđeo zvjezdonošac i odrasla osoba koja ih je pratila i brinula se o njima. Na blagdan Nevine dječice zajedno bi prošetali ulicama Velike Gorice, od Tržnog centra do Trga Stjepana Radića. Radost

prigodom dolaska u obitelji koje su ih pozvale bila je velika – kako radost mališana koji su odvojili svoje vrijeme da bi učinili dobro, tako i radost onih koji su ih primili i njihovu dobrotu nagradili slatkisima i novcem. Prikupljeni novac mali su pjevači darovali za svoje vršnjake u misijskim zemljama. Usto smo dvije godine za Misijsku nedjelju, za Božić i Uskrs organizirali prodaju krunica i lavande te božićnih ukrasa i pisanica koje su djeca izradila. Bilo je u početku vrlo skromno, ali su se djeci uskoro pridružile naše dobre gospode. Danas zajednica ima petnaestak članica, s različitim ulogama. Neke dolaze na susrete, druge pak rade poklone kod kuće i donesu ih kada treba, a imamo i gospode koje pomažu u prodaji. Dakle jedni izrađuju, drugi prodaju, i tako već devetu godinu zaredom naša Misijska zajednica živi. Veseli nas da na taj način sudjelujmo u dobru i pomažemo onima koji su pomoći potrebni“ – kaže sestra Matija.

Naše sestre okupljaju gospode iz župe i brinu se o tome da sve bude na vrijeme organizirano za prigodne misijske sajmove. U drvenoj Misijskoj kućici, koju su od Grada Velike Gorice prije dvije go-

dine dobili na korištenje, nađe se svega. Uz adventske vijenče, božićne ukrase i pisanice, nađu se i male i velike krunice, naušnice, narukvice, ogrlice...

vijesti iz Crkve u Hrvata

Samozatajne članice na Misiju nedjelju ispred župne crkve započinju njihovu prodaju, a nakon toga predstoji vrijedan rad za misije cijele godine.

Sestra Matija kaže da imaju tri prodaje. Prva je uvijek na Misiju nedjelju, kada prodaju prigodne jesenske buketiće, jastučiće od ruža, male lutkice od kariranog materijala, u koje stavljuju lavandu. Lutkice imaju oči i rubac na glavi, a ove godine su napravile i dečke, koji imaju na glavi šeširić. Čim završi Misiju nedjelja, kreće nabava vjenčića i svijeća, jer započinje izrada adventskih vijenaca i vjenčića za vrata. Izrađuju različite lanternice od staklenih bočica, na koje stavljuju ručku od žice, špricaju ih lakom i ukrašavaju anđelima. U njima župljeni za Božić nose betlehemsko svjetlo kući. Ujedno rade i jaslice. Župljani koji su spretniji naprave jaslice, a članice Misije zajednice Mariju i Isusa. Isusa izljevaju od gipsa, a figure od češera ili raznobojnih krpića. Jaslice rade od špahtlica, pa se šale da su i dobri stolari. Kad se približi Uskrs, onda slijede šarene raznovrsne pisance, piščici i zečići. Za Uskrs se počinju pripremati već početkom korizme. „Rad u Misiju zajednici veoma me obogaćuje i ispunjava. Kada vidimo na kraju godi-

ne koliko smo novca prikupili, a nije ga malo, i k tomu znamo kamo i za koga taj novac ide, onda nam je srce još veće“ – kaže nam Ljiljana Šipušić, koja se u Misiju zajednicu rado uključila.

Vera Fabečić uključila se u Misiju zajednicu pomažući u prodaji. „Svatko u Misiju kući može izabrati i kupiti ono što voli i na taj način nekoga obradovati i učiniti dobro za Crkvu u misijama. To što mogu svoje slobodno vrijeme staviti na raspolažanje, veoma me ispunjava. Nemam toliko vremena raditi predmete s članicama Misije zajednice, ali sam pri ruci kad se pripremljeno prodaje. Ako treba, tu smo cijelu nedjelju, na svim misama.“

Ana Anić svoje je vrijeme također stavila na raspolažanje Misiju zajednici prodavajući proizvode. „Sustreti s ljudima koji dođu i potraže neki od naših predmeta ispunjavaju jedan dio mojega duhovnog života i prekrasni su. Svi se uglavnom poznajemo iz župe ili grada. Otvorena su srca i rado nekoliko puta godišnje izdvajaju novac za pomoć Crkvi u misijama. Dobrota je i bogatstvo darivati svoje vrijeme za drugoga. Kaže se da nije bogatstvo ono što mi čvrsto držimo u rukama, nego je bogatstvo ono što dajemo otvorenih ruku. Dobrota je pomagati svojega bližnjega i ne dopustiti da pati. Bez obzira koliko je nama teško, trebamo uvijek pogledati onoga kraj sebe.“

Snježana Kirinić Grubić

Posjet fra Ivica Vrbića domovini

Fra Ivica Vrbić, hrvatski kapucin koji djeluje u Misiji Minero u Boliviji, na blagdan Gospe Ludske 11. veljače, posjetio je Misiju centar Đakovačko-osječke nadbiskupije i u crkvi Srca Isusova, koja se nalazi u sklopu samostana Milosrdnih sestara Svetog Križa, pred mnoštvom vjernika posvјedočio o svojem misijskom iskustvu. „Godine 2010. otiašao sam u Benin da skupim malo iskustva u Africi, a nakon toga

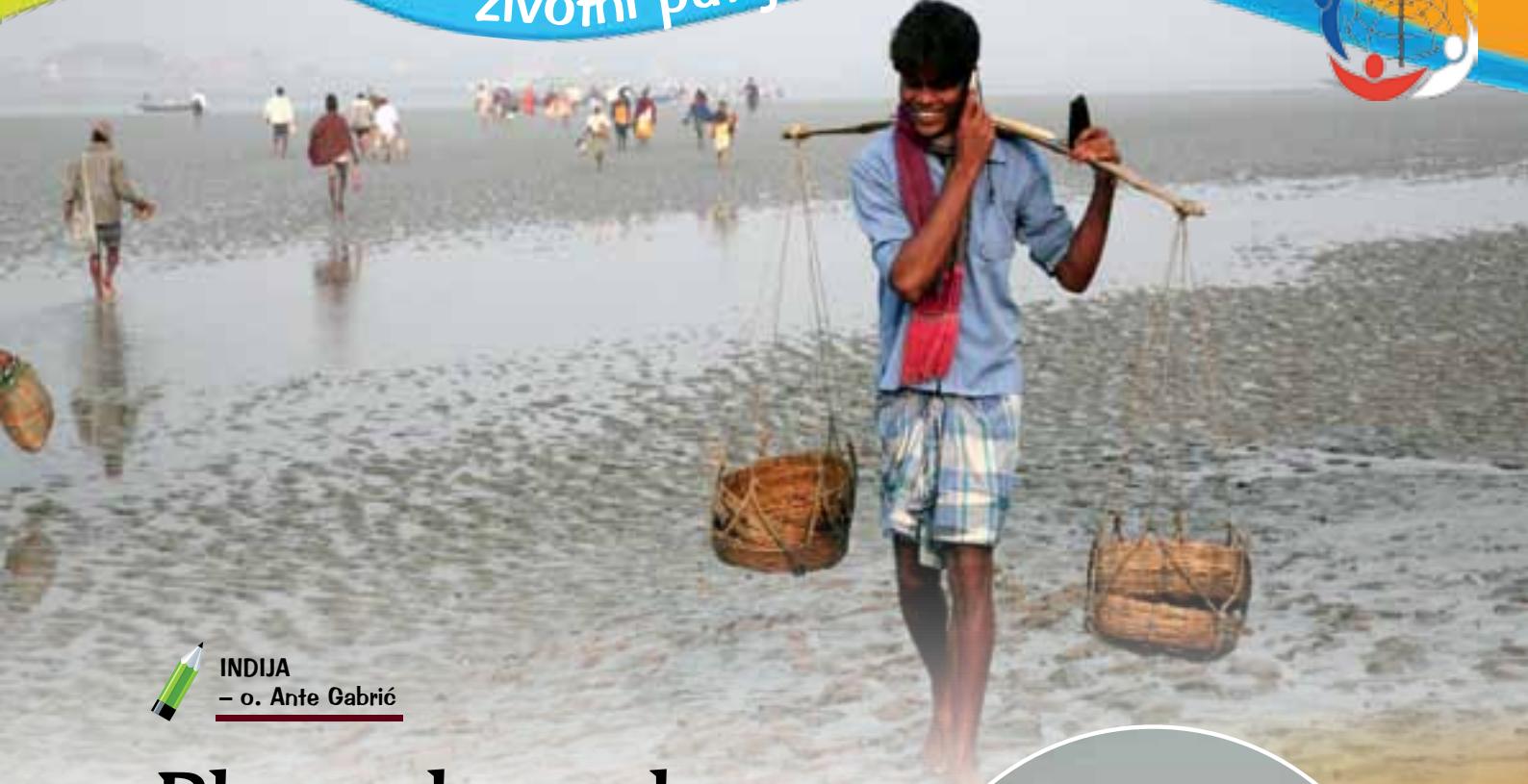
sam od poglavara tražio da idem u misije“ – rekao je fra Ivica. „Otiašao sam zatim generalu i zamolio ga da mogu otići u Afriku, ali mi je zapravo bilo svejedno kamo ćući. General mi je kazao da me trebaju, ali u Boliviji.

Kad sam prije tri godine došao onamo, nisam znao ni riječ španjolskoga. Bilo je teško i trebalo je vreme priviknuti se na njihov mentalitet, no to prolazili svači misionar. Bog ne šalje u

misije one koji su sposobni, već kad ih šalje, on ih i ospozobljava. Ja sam živi primjer toga. Htio sam biti svećenik i misionar, a Bog me još uvek ospozobljava da vršim tu službu.“

Fra Ivica je svima zahvalio na molitvama i materijalnoj pomoći. U svojem je svjedočenju dao prekrasne primjere kako se Gospodin u mnogim situacijama čudesno pobrinuo za ono što mu je baš u tim trenutcima

bilo potrebno. Okupljeni vjernici bili su oduševljeni svjedočanstvom žive vjere koja prožima jedinog hrvatskog fratra kapucina u misijama.

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Blagoslov crkve u Gosabi

Mužari su pucali, pjesme su se orile, bubenjevi su odjekivali obalama Gangesa, kad je krasni kip Gospe Fatimske silazio s male lađice prema obalama sela Gosabe. No, jači od jeke mužara i odjeka bubenjeva bili su kucaji tisuća i tisuća srdaca, bile su suze radosnice u očima vjernika, koji su tolike godine čekali na ovaj sretni dan. Suze radosnice i u očima starca nadbiskupa preuzvišenog Ferdinanda Periera, Dl. Sjedio sam uz njega u malom čamcu. Iza nas je plovila veća lađica s Gospinim kipom. »Izgleda sve to kao san!« reče kroz suze 83-godišnji nadbiskup. »Evo, iz toga smo sela bili protjerani pred dvadesetak godina! Vaš predčasnik, otac Mesarić, onaj sveti i junački svećenik, koliko li je u tom selu prepatio ...«

Jest, uistinu je neizrecivo mnogo prepatio. Ondašnji vlastodržac, protestant iz Škotske, nije nikako mogao vidjeti oca Mesarića, koji je u tim krajevima počeo širiti Isusovu vjeru. Počeo je lažne parnice protiv njega, potplaćivao je krive svjedoke i huškao narod protiv njega. Ali dogodilo se baš suprotno. Otac Mesarić je bio dobrotvor svih siromaha, svih zapuštenih i izrabljivanih seljaka u ovim sunderbanskim prašumama, pa su ga zbog toga svi voljeli. Ali zavist nije mirovala. Tadašnja engleska vlast popustila je pritisku spomenutog protestanta i istjerala oca Mesarića iz ovih krajeva, jer kao da on »buni narod i da njegova prisutnost ugrožava mir zemlje.«

Iza odlaska pastira neprijatelji se bacise na stado. Biti katolikom znaciće je biti neprijateljem države, neprijateljem mira, ili bolje: biti predmetom mržnje moćnog vlastodršca ovih krajeva. Katolici su gubili službe, zemlju i sva prava i povlastice. Crkvica je bila zatvorena. A vjernici

su se raspršili na sve strane. Ostalo je tek nekoliko obitelji, boreći se junački za opstanak i vjersku slobodu.

A sada ovo. Njihov najsretniji dan. Njihov dan uskrsnuća i slave.

»Tumi de amari Ma, tai Ma toma-re daki! — Ti si, Majko, moja majka, stoga Te, Majko, zazivljem!« orila se pjesma iz djevojačkih grla na lađici, odakle je Gospa, sklopljenih ruku i s majčinskim smiješkom, promatrala radosno mnoštvo, koje Ju je čekalo na obali i oduševljeno prihvatiло pjesmu. Bila je to pjesma i molitva kroz vedri smiješak i suze – sve skupa. Ta se radost vjernika ne da opisati riječima.

Deset je godina prošlo, otkako sam se i ja pojавio u Gosabi. Izgle-

dalo je onda kao pustinja. Katolički sam svećenik, pa prema tome neprijatelj mira. Na putu me nitko nije pozdravljao. Tek sam video nepovjerljive poglede iza vrata. Ipak, ja sam išao mirno dalje sa starim katehistom Rafaelom. Selo puno dječice, Isusovih i Gospinih malih prijatelja. Kad sam s Rafaelom sjeo pod jedno stablo, da malo odahнем od puta, za nekoliko časaka eto njih oko mene. Pola sela! Djeca ne znaju ništa o tzv. »neprijatelju mira«. Svećenički smiješak i svećenički blagoslov, i mi smo postali prijatelji. Njihove majke radoznalo su virile kroz vrata koliba. Nisu one još zaboravile oca Mesarića, njegove ljubavi i njegove požrtvovnosti, pa malo počeše izlaziti van. I za nekoliko časaka puče glas po selu: »Father Mesarić ohoto barai! — Došao je mali brat oca Mesarića!« Zabrane i prijetnje vlastodršca odjednom su bile zaboravljene. I na koncu valjalo mi je ići

od kolibe do kolibe, pozdravljati se i upoznavati se.

No, nije se to dogodilo samo slučajno. Otar Mesarić je Gosabu posvetio Prečistom Srcu Marijinu. A taj dan, kad sam prvi puta tamo zašao, bila je baš subota, pa sam tog jutra prikazao i svetu misu Gospu, da bi Ona uzela u svoje majčinsko srce te siromašne ljude. I Ona me je uslišala!

Kao da je sve to bilo tek jučer. Pred mojim očima odvijala se u duhu povijest Gosabe kroz tih zadnjih deset godina: ljubav i vjernost naroda, a zavist i mržnja vlastodršca, koji nije mirovao. Pri mome prvome posjetu u selo poslao mi je svoje sluge da me upozore, da tu u Gosabi vlada poseban zakon i da katolici tu »nisu dobro gledani«. No, to je bilo 1948. godine! Stoga sam im odbrasio da je Indija sada slobodna zemlja i da engleski protestanti nemaju nikavih posebnih prava. Vlastodržac

se počeo prijetiti narodu. Ali »svaka sila za vremena«. Ljudi haju i ne haju, što on govori. Obitelj za obitelji prijavljuje se za pouku o svetoj vjeri.

Ali nije više bilo kapelice. Vlastodržac je strogo zabranio svakome da mi proda bilo kakav mali komad zemljišta. Baš kao ono pred dvije tisuće godina u Betlehemu: nitko Mu nije htio dati stan. Ni Njemu, ni Njegovoj Majci. I tako podoše – u staju. Pa sam tako i ja učinio ovom zgodom. Stari Komol (Milosrdni) ponudio mi na raspolaganje svoju staju. Očistili smo jedan kutić, i tako ja prikazah svoju prvu svetu misu u Gosabi – u staji.

Eto, to su bili počeci. Bože moj, koliko je u to doba bilo žrtava, koliko poteškoća! Ali Gospa je bila s nama. Ona je željela svoje svetište u tom selu, koje je sama izabrala kao središte, odakle će širiti ljubav svog Sina po ovim sunderbanskim prašumama.

Otac Augustus Tolton (1854.-1897.)

Prvi crni svećenik Sjedinjenih Američkih Država rođen je 1. travnja 1854. u okrugu Ralls, Missouri. Dijete je robova, Petera Paula Toltona i Marthe Jane. Otac mu je vrlo rano umro. Imao je svega osam godina kad je sa svojom majkom, sestrom i bratom pobjegao iz ropstva prešavši rijeku Mississippi. „Johne, dječače, sad si slobodan. Nemoj nikada zaboraviti dobrotu Gospodinovu“, poručila mu je majka kada su dobili slobodu. Međutim i ondje se morao boriti protiv predrasuda koje su ograničavale njegovu mogućnost za školovanjem. Upisao je katoličku školu „Saint Peter“, gdje ga je svećenik Peter McGirr krstio i pripremio za sakrament svete pričesti. Isti svećenik ga je pitao želi li i on biti svećenik, a mladi Tolton odmah je pristao. Jedan dio školovanja završio je u Rimu, jer u Americi zbog svoje rase nije mogao upisati fakultet. Za svećenika je zaređen 24. travnja 1886. u lateranskoj bazilici, a svoju mladu misu slavio je idućeg dana u bazilici sv. Petra. Bio je

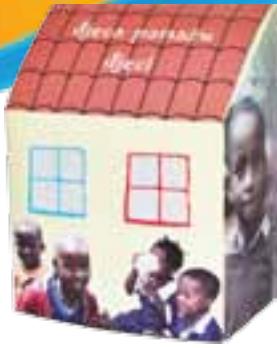
spreman prihvati odredište koje će mu njegovi nadređeni izabrati za pastoralno služenje. U godinama svoje formacije pripremao se za odlazak u Afriku, misleći da je predodređen za to. No, na njegovo iznenadenje, kardinal Giovanni Simeoni, prefekt Kongregacije za širenje vjere, rekao mu je da će ga poslati natrag u Sjedinjene Države, gdje se Crkva tada smatrala potrebnom misionara, te da će raditi u župi u Illinoisu.

„Americi su potrebni crni svećenici“, rekao je kardinal tomu mlađom svećeniku. Otac Tolton najprije je poslan u Quincy, a onda je 1893. godine premješten u Chicago, gdje je osnovao novu crnačku župu i gradio crkvu koja je posvećena sv. Moniki. Živio je u tešku razdoblju američke povijesti, posebice zbog međurasnih odnosa. S obzirom na to da je bio crne rase, trpio je diskriminaciju i osudu, ali nikada nije javno govorio o zlostavljanima pripadnika crne rase, nego je vjernicima propovijedao da je Katolička crkva jedini pravi

osloboditelj crnačke populacije. Bio je svećenik koji je među prvima u župnoj crkvi u Quincyju služio mise za vjernike bijele i crne rase.

Preminuo je 9. lipnja 1897. godine od zastoja srca. Kauza za njegovo proglašenje blaženim pokrenuta je 2010. godine, a u veljači 2011. Kongregacija za kauze svetaca dodijelila mu je titulu sluge Božjega. Sljedeći korak u kauzi uslijedit će u veljači 2019., kad će teološka komisija zajedno s Kongregacijom za kauze svetaca dodatno istražiti njegov život i kreposti te razmotriti davanje naslova „časni“ vlč. Toltonu, što mora odobriti papa. Nakon tog koraka bit će otvoren put za njegovu beatifikaciju.

Vlč. Odilon Singbo

ZA MISIJE I MISIONARE:

Hrvoje Lovrić 40 KM * Anto (Franjo) Jurić 60 KM * Blaženka A. 50 EUR * Vlč. Bartol Lukić 50 EUR * N. N. 300 KM * Samostan Sv. Klare, Brestovsko 100 KM * Kćeri Božje ljubavi 50 KM * Ivana Mišić 20 KM * N. N. svećenik 200 KM * Dražen Marjanović 100 KM * N. N. 100 EUR * N. N. 20 EUR * Žarko Musa, Trn – Široki Brijeg 300 KM * B. & M. 100 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 20 KM * Marijana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Hrv. Katolička misija Mannheim 100 EUR * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 180 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Ivan Dabo 100 kn * Milan Sijan 250 kn * Danijel Krizmanić 300 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Božidar Škarec 150 kn * Gordana Salamunić 100 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Josip Barnjak 40 kn * Krešimir Šebalj 100 kn * Miroslav Adaga 100 kn * N. N. 1.700 kn *pok. Elizabeta Orić 600 kn * Branimir Gabrić 100 kn * Ivo Marušić 100 kn * Luka Savin 400 kn * Tanja Škof 1.300 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Sanja Bučan 130 kn * Cika Mikolčić 10.000 kn * Bruno Kožul 400 kn * Ivan Bosnić 110 kn * Sestre Presvetog Srca Isusova, Rijeka 200 kn * Župa Stari Mikanovci 1.000 kn * Župa Donja Kupčina 850 kn * Župa Kaštel Novi 400 kn * Župa Tomašica 110 kn * Ljuba Vlastelica 200 kn * Zaja Zubčić 100 kn * Misijска zajednica župe Navještenja BDM, Velika Gorica 17.300 kn + 110 EUR + 10 CHF * Ante Matković 50 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Vjekoslav Klarić 60 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * vlč. Ivan Janeš 600 kn * Vinko Klarić 200 kn + 320 kn + 100 kn + 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Hrvanje Cerovac 202 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Zrinka Martinić 100 kn * Župa Višnjevac 1.662 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Franjo Rupčić 100 KM * Janja Gebhard 200 KM * Marina i Mirza Korjenić 50 KM * Josip Kordić 100 kn * darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića 3.120 kn * Željka Vodopija 200 kn * Slava Siladi 200 kn * Damir Biljan 200 kn * N.N. 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfrev 100 kn * Patricia i Darko Posavac 200 kn * Sandra Španić 200 kn * Vera Čargonja 300 kn * Župa sv. Leopolda Mandića, Koprivnica 500 kn * Župa Stenjevec II 1.000 kn * Obitelj Jukić 1.000 kn * Veronika Radić 400 kn * Blažko Kivić 200 kn * Roko Srdarević 30 kn * Milka Brunec 200 kn * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Branko Dragoević 350 kn * Zdenka Guć 100 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn + 50 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Učenici O. Š. Ilijie Jakovljević s vjeroučiteljicom Željkom Bevanda 250 KM * Župa Turić 300 KM * N.N. Vitez 100 KM * s. Klara Jerković 50 KM * Župa Breške 500 KM * Vjeroučenici i ministrandi župe Žabljak 300 KM * Župa Gospe Žalosne, Čardak 216 KM * Mara Tadić 71 KM * Župa Živinice 27,10 KM * Hrvatska katolička misija, Freiburg 1.450 EUR * Božica Pratnemer 50 kn * Darinka Gatarac 65 kn * Dinko Rogulj 200 kn + 100 kn * Gordana Popović 50 kn * Luka Delić 1.000 kn * Marija Nikolić 50 kn + 50 kn * Misijski centar, Đakovo 4.650 kn * N. N. 780 kn * N. N. 30 kn * N. N. 20 kn * N. N. 95 kn * Nikolina Verbić 10 kn * OŠ Dragutina Tadijanovića, Vukovar 100 kn * OŠ Sesvetski Kraljevec 5820 kn * OŠ Strožanac 1.000 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Srednja škola Čakovec 300 kn * Župa Breštje 6.508,90 kn + 20 EUR * Župa Donja Kupčina 3.900 kn * Župa Donja Stubica 3.300 kn * Župa Popovača 500 kn * Župa Resnik 7.300 + 1.900 kn * Župa Sveti Duh 2.000 kn * Župa Murter 4.000 + 4.500 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“ 370 KM * N. N. 50 EUR * Tomislav Bilić 150 kn * Janko Krznarević 1.000 kn + 1.000 kn * svećenici Šibenske biskupije 3.200 kn * Stjepan Harča 50 kn * Nikola Crnković 500 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Iz župe Sv. Ane, Radunice: N. N. 21,30 KM * Monika Antolović (Jeronima) 40,80 KM * N. N. 110,50 KM * Jozo i Nikola Marković 20,50 KM * Marko, Petar i Matej Jukić 115 KM * Marko, Toni i Marin Ivandić 378,50 KM * Amanarija, Valentina i Marko Matijević 42 KM * Marija Kajić 49 KM * Antonija, Nikolina i Ivan Marković 46 KM * N. N. 29 KM * N. N. 98 KM * Ilijia Orkić 1.000 kn * K. M. 398 EUR * Župa Radunice 200 KM * **Iz župe Vitez:** Draženko i Ružica Žuljević 100 KM * Milka Toljušić 100 KM * Anka Žuljević 60 kn * Marija Žuljević 20 KM * Ruža Žuljević 20 KM * Župljani župe Poljaci 200 KM * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Župa sv. Ante Padovanskog, Žepče 2.500 KM * Blagoje Kordić 100 kn * Vesna Hećimović 200 kn + 200 kn * Josip Rajčić 40 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Slavka Kopaćin 200 kn * Župa Petrijevići 7.500 kn * Župa Jordanovac 1.000 kn * Ante Sabljić 150 kn * Marko Rimac 300 kn * Ivanka Kusturić 50 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 200 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Staza Njavro 100 KM * Đurdica Videc 100 EUR * Župa Betina 150 EUR * Župa Murter 250 EUR * Župa Njivice 250 EUR * Župa Baldekin 14.400 EUR * Anica Keškić 148,56

kn * Danica Humek 20 kn * Ružica Grlić 200 kn * Danijela Budić Čaljkušić 750 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Vesna Erdec 75 kn * Igor Končurat 200 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Ljuba Filipović 800 kn * Mira Makjanić 50 kn * Nada Vuković 50 kn * Josip Župan 50 kn * Anda Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Manda Rašić-Kadić 750 kn * Josip Čović 70 kn * Josip Trbarac 500 kn * Franjevački svjetovni red, bratstvo sv. Frane, Šibenik 600 kn + 100 EUR * Age Tusun 730 kn * Ivanka Boras 100 kn * Župa Ravna Gora 800 kn * Roza Kokosarević 750 kn * Marija Krčelić 200 kn * Ivanka Janjetić 30 kn * Siniša Jurić 100 kn * Katica Vučak 50 kn * vlč. Franjo Mezak 2.500 kn * Veronika Valičević 50 kn * Dario Maradin 100 kn * Marko Rimac 300 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Matija Gložinić 100 kn * J. Zrno 30 kn * Anda Klarić 50 kn * Mara Subotić 200 kn * Antonela Grbavac 200 kn * Zrinka Čale 200 kn * Ljubica Lodata Hoch 50 kn * Biserka Zorbas 100 kn * Župa sv. Nikole, Koprivnica 5.000 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Župa Krsta Kralja, Čitluk 80 KM * Sandro Jakopčević 75 kn + 100 kn * Dragan Matijević 120 kn * Pero Petanjak 50 kn * Nada Martić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Janja Rimac 100 KM * Zdenka Mamuza 100 KM * Ivka Rimac 100 KM * Anica Lovrić 20 KM * Ivica Grubeša 200 kn * Đurđica Jagarinec 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Valentina Opačak 200 kn * Mate Barić 20 kn * Maja Peraica 200 kn * Kristinka Oslovcan 50 kn * R. M. 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Dario Časar 150 kn * Ivka Nedić 50 kn * Ivan Vičić 100 kn * Marija Vuković 100 kn * Katica Kuštro 100 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Blažko Kivić 200 kn * Igor Rački 100 kn * Seka Ermakora 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Nikola Horvat 100 kn * Sara Tadić 300 kn * Danijela Lednicki 50 kn * Župa Jordanovac 1.000 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Mirna Noethig 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 50 kn + 100 kn + 50 kn + 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Mladen Crneković 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Nikola Marković 100 KM * Vlč. Vinko Radić, umirovljeni svećenik, Sarajevo 1.000 EUR * Robert Skejrić 150 kn * Župa Jordanovac 2.000 kn * Jela Zubak 200 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn * Ante Karačić 15 kn * Željka Matečić 50 kn * Ksenija Vasilevski 100 kn * Draženka Paić 20 kn * Krešimir Grbeš 200 kn * Ivana Salvador 100 kn * Pamela Banovac 50 kn * Anita Mikić 100 kn * Marija Miloš 20 kn * Ivo Hrga 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Katarina Balikić 200 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Ana Pavković 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Majda Uremović 100 kn * Ljiljana Kovač Pleše 25

kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Ana Kovačić 50 kn * Anja Klarić 100 kn * Snježana Antunović 50 kn * Kata Zubak 100 kn * Marija Renić 30 kn * Iva Tokić 200 kn * Mira Bakula 50 kn * Mia Malić 50 kn * Snježana Mikec 100 kn * Dunja Osojnak Marinović 20 kn * Paško Gulin 600 kn * Biserka Tauzer 1.000 kn * Katarina Radunić 200 kn * Gabrijela Jozić 150 kn * Sara Tenšek 20 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Anja Zoričić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

N. N. 50 EUR * Ljerka Radovan 70 EUR * Etel Mirković 30 kn * Nives Radoloč 200 kn * Vinka Šalić 300 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * Ljiljana Lukac 100 kn * M. Horvat 50 kn * Kristina Jurković 200 kn * Jelena Boc 50 kn * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Molitvena zajednica „Emanuel“ 355 KM * Marija Barić 20 kn * Marica Žigo 50 kn * Romano Tripalo 150 kn * N. N. 100 kn * Igor Pivac 1.000 kn * Stana Prskalo 150 kn * R. M. 100 kn * Zoran Zorica 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Paško Gulin 600 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIIJU:

Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Nikolina Petrović 5 KM * Jozo Hrkac 50 KM * Drago i Nevenka Franjić 50 USD * Župa

Presvetog Srca Isusova, Prozor 2.400 KM * Božo Lovrić 30 KM * Ante Sabljić 150 kn * Paško Gulin 600 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Marica Tabak 100 KM * Maja Marija Prelec 50 kn * Ante Sabljić 150 kn * Ruža Tokić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

R. M. 100 kn * Ante Sabljić 150 kn * Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

Matija Knežević 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Jela Zubak 200 kn * Paško Gulin 600 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EDVADORU:

Školske sestre franjevke, Široki Brijeg 50 KM * Ivan Bošnjak 100 kn * Saša Agejev 300 kn * Zdenko Golubić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Ivana Vidović 50 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N. 200 kn * Ante Sabljić 150 kn * Timotej Vuković 1200 kn * Sanja Bučan 2.000 kn * Marija Ana Gradiški 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Miro i Dragica Bevanda 20 KM * Ivanka Vidović 50 KM * Župa Drijenča 510 KM * Župa Uznesenja BDM, Stup 350 KM * N. N. svecenik, 2.000 kn * Župa Bezgrešnog Začeća BDM, Hrasno 450 KM * Župa sv. Ane, Lepečica 250 KM * Misija zajednica župe Navještjenja BDM, Velika Gorica 550 kn + 120 EUR * Sandro Jakopović 50 kn * Boško Meić Sidić 150 kn * Natko Blagojević 100 kn * Iva Vukas 30 kn * A. Harča 20 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Zlatko Vrcković 95 kn * Tomislav Sanić 1.000 kn * Tatjana Plaksij 100 kn * Đurdica Crnčić 50 kn * Nives Hemetek 50 kn * Dinka Ilić-Roller 50 kn * Župa Zablaće 1.220 kn * Župa Baldekin 2.500 kn * Župa Stubičke Toplice 700 kn * Župa Klošar Podravski 700 kn * Violeta Guberac 100 kn * Prskalo Mile 100 kn * Dr. Josip Šimunović 2.000 kn * Župa Jordanovac 1.000 kn * Sandra Dreno 200 kn * Ivan Nikšić 1.150 kn * Anka Dužnović 50 kn + 50 kn * Tonči Perković 30 kn * Ivan Zajc 200 kn * vlc. Franjo Mezak 2.500 kn * Kristijan Žišković 50 kn * Damir Radan 30 kn * Violeta Jandrić 100 kn * Tomislav Skroža 200 kn * Marijan Glavina 150 kn * Sanjela Blašković 500 kn * Mile Prskalo 100 kn * Marija Vajić 50 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Župa sv. Ladislava kralja, Punitovci

MISIJSKA KRIŽALJKA – ožujak 2019.

Radosna vijest	Odjeća sportaša	Stara mјera (mađ.)	Dušik	Pripadnik strogog naroda	Savijati	Jeremija	Jedan kontinent	Sportska odjeća	Zalogaj kruha	Kalij	Zlato	Golman	→ ↓
Spomen dan 24. ožujka													
Rukometni klub			Liječnik koji operira LE								Sati Potomak (gr.)		
Kameno doba						Dalm. pjesme Zim. drveće					Mjera za zemlju		
Isusov pocinj											Telur Maleni		
Radosna vijest				Vrsta pjesme Dio tekućine				Godišnje doba Ona (njem.)					Gospina majka
Dio žitne stabljike													
Inicijali igrača													
Čista srijeda													
Kumir Površina													

Rješenja iz prošlog broja: STEPINAC, SVIJEĆNICA, NAGASAKI, PAVAO MIKI.

